

CONSPIRACY

LÄRARHANDLEDNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING.....	3
OM LÄRARHANDLEDNINGEN	3
HUR KAN CONSPIRACY ANVÄNDAS I UNDERVISNINGEN?	3
ARBETSBLADEN	3
ÄMNESÖVERGRIPANDE PROJEKT	3
INNAN NI SER PROGRAMMEN.....	4
NÄR NI SETT PROGRAMMEN	4
SVENSKA/ENGELSKA	4
SAMHÄLLSKUNSKAP	4
HISTORIA.....	5
NATURKUNSKAP - CHEMTRAILS	6
GY II – ÄMNESPLANER ENGELSKA, SVENSKA, HISTORIA, SAMHÄLLSKUNSKAP, NATURKUNSKAP	6
ENGELSKA 5, 100 POÄNG	6
SVENSKA I, 100 POÄNG	7
SVENSKA 2, 100 POÄNG	7
HISTORIA IA1, 50 POÄNG	7
HISTORIA IA2, 50 POÄNG	7
SAMHÄLLSKUNSKAP IA1, 50 P	7
SAMHÄLLSKUNSKAP IA2, 50 P.....	7
NATURKUNSKAP IA1, 50 POÄNG	7
NATURKUNSKAP IA2, 50 POÄNG	7
LGR II – KURSPLANER ENGELSKA, SVENSKA OCH SAMHÄLLSKUNSKAP ÅK 7-9.....	8
ENGELSKA.....	8
SVENSKA.....	8
SAMHÄLLSKUNSKAP	9
LÄNKAR PÅ ENGELSKA.....	9
LÄNKAR PÅ SVENSKA.....	9

INLEDNING

Programserien Conspiracy tar upp tre mycket omdebatterade konspirationsteorier: UFO, Chemtrails och Illuminati. I varje program möter vi forskare och konspirationsteoretiker som ur sina perspektiv diskuterar fenomenen. Syftet med programmen är inte att ge svar på om dessa företeelser är sanna eller falska utan att väcka intresse för att diskutera sanningshalten i olika påståenden, hitta mer information och resonera kring vad som kan vara rimligt och orimligt i den information vi ständigt möter i medierna.

Intressanta frågor att diskutera med eleverna kan t ex vara: Hur ska man förhålla sig till allt man läser och hör? Vad vet vi om konspirationsteorierna? Varifrån kommer informationen? Vad är det som får oss att ta in information och att vilja sprida den vidare? Hur hittar man tillförlitlig information på nätet? Hur vet man vem som står bakom informationen? När är fakta vetenskapligt underbyggd och när är den inte det? Vad ligger bakom konspirationsteorier? Vilka är bevisen för att detta är sant? Vilka olika bilder finns det av samma fenomen? Vad har jag för roll i informationsspridningen? Spelar det någon roll om det jag läser på nätet är sant eller inte om jag tycker att det är det är spännande?

Den röda tråden i programmen och i de uppgifter som presenteras i den här lärarhandledningen är källkritik, skepticism och kreativitet. En förhoppning är att programserien ska väcka fler frågor att utforska och jobba vidare med i klassrummet. De olika aktiviteterna i arbetsbladen och i den här lärarhandledningen ska ge eleverna möjlighet att på olika sätt uttrycka egna åsikter, fantisera och skapa egna berättelser.

UR tar inte ansvar för innehåll på webbplatser utanför ur.se. Länkarna som finns i lärarhandledningen är ett axplock och tänkta att användas som startpunkt till vidare sökning. Var god anta ett källkritiskt förhållnings-sätt när du använder dig av länkarna. Det kan vara bra att kontrollera så att länkarna ligger kvar innan de ges ut till eleverna.

OM LÄRARHANDLEDNINGEN

I den här lärarhandledningen finns förslag på arbetsuppgifter och fördjupningsmaterial som är skapade utifrån styrdokumentet för ämnena engelska, svenska, historia, samhällskunskap och naturkunskap (GY11) och engelska, svenska och samhällskunskap för grundskolan åk 7-9 (Lgr11). Aktiviteterna kan antingen läggas in som avgränsade moment i kurserna med syfte att träna och examinera eleverna mot specifika delar ur det centrala innehållet för respektive kurs (bifogat längst bak i lärarhandledningen), eller användas i ämnesövergripande projekt. Uppgifterna kring källhänvisning kan också vara användbara som introduktion till större skriftliga arbeten (t ex Gymnasiearbetet) där informationssökning, källkritik och kunskaper om hur man anger referenser utgör en viktig del.

Här finns också förslag på länkar att söka information från. Ambitionen har varit att samla länkar av vitt skilda slag. Syftet är dels att inspirera till vidare informations-sökning och att väcka frågor kring källors tillförlitlighet. Tanken är alltså inte att tillhandahålla källor med garanterat korrekt och tillförlitlig information.

Uppgifterna presenteras ämnesvis men man kan som lärare mycket väl plocka fritt och anpassa uppgifterna efter det egna ämnet.

Hur kan Conspiracy användas i undervisningen?

Man kan tänka sig en rad olika syften med att lyfta in programmen i undervisningen. I engelska och svenska kan det t ex vara att vidga elevernas ordförråd, att träna hörförståelse (engelska) och läsförståelse, att söka och värdera information från olika källor, citera och göra källhänvisningar, samla fakta för att förbereda en debatt, en argumenterande uppsats eller en artikel. Programmen kan även fungera som avstamp för kreativt skrivande. I naturkunskap kan materialet användas för att träna eleverna i att förhålla sig kritiskt till ovetenskapligt grundade påståenden. Frågor väcks kring vad som är vetenskap och vad som är pseudovetenskap. Eleverna får även möjlighet att träna sig i att ställa undersökande frågor och utforska dessa ur ett naturvetenskapligt perspektiv. I historia och samhällskunskap ligger tyngdpunkten i det här materialet på källkritik och metoder för att bearbeta information. Det finns även uppgifter där syftet är att diskutera olika mediers roll i samhället och på vilket sätt informationen påverkar oss. Reflektion kring den egna möjligheten att påverka informationsflödet i samhället ingår också i uppgifter med koppling till samhällskunskap och språk.

Arbetsbladen

Till varje program finns ett arbetsblad med övningar på engelska. Arbetsbladen innehåller hörförståelse, skrivuppgifter och muntliga uppgifter. Bladen är uppbyggda med samma struktur och typ av övningar och är tänkta att användas dels under tiden som man ser programmen dels efteråt. Vissa av uppgifterna fungerar bra som hemuppgifter medan andra uppgifter är till för arbete enskilt eller i grupp i klassrummet.

Ämnesövergripande projekt

Eftersom flera ämnen kan kopplas till programmen kan man välja att plocka något moment från respektive ämne och samarbeta i ämnesövergripande projekt. Ett ämnesövergripande projekt kan exempelvis byggas kring ett av programavsnitten eller kring ett övergripande tema och man kan välja svenska eller engelska som arbetspråk. Deluppgifterna i projektet kan göras antingen på svenska eller på engelska beroende på vilket som passar bäst. Programserien öppnar upp för många spännande teman: Konspirationer, Sanning och lögn i medierna, Vad är vetenskap? Allt om Ufon, Fakta och fiktion?, Den ondskefulla planen, Rysare eller verklighet? I slutet av lärarhandledningen ser du vilka delar

i det centrala innehållet för respektive ämne uppgifterna är utformade efter:

INNAN NI SER PROGRAMMEN

Förslag nedan fungerar som uppstart och kan kopplas till de uppföljande aktiviteter man tycker passar bäst. Se uppgifterna under rubriken "När ni sett programmen". Tanken är att man ska kunna plocka fritt utifrån vilket syfte man har med momentet och vilka uppgifter man vill att eleverna ska göra inom momentet.

A. Visa en bild med koppling till programmet. Ställ frågor till klassen: Vad är det här? Har du sett en sådan här förut? Tror du att ...finns? Varför tror du att jag visar den här bilden? Finns det olika versioner av den här bilden? Vad vet vi om...?

B. Skriv upp ord på tavlan på svenska eller engelska. Vet du vad ... betyder? Har du hört ordet förut? I vilket sammanhang brukar det här ordet användas? Vad får det dig att tänka på? Hur kan du använda ordet i dina egna texter?

C. Läs en kort text på svenska eller engelska om UFO, Chemtrails eller Illuminati tillsammans med eleverna. Ställ frågor till klassen: Vad är...? Har du hört talas om...? Tror du på...? Varför tror du att vi ska se ett program om...? Vad tror du att du kommer att få se?

D. Presentera "fakta" från några olika källor om UFO, Chemtrails eller Illuminati.

Diskutera: Vilken information stämmer? Vad får dig att tro att det stämmer? Vad talar för att det inte stämmer? Hur tar vi reda på om det stämmer eller inte? Hur vet vi vem som står bakom informationen? Varför är det viktigt att veta vem som har skrivit en text? På vilket sätt kan texter i olika medier påverka oss? Hur ska man välja information? Hur kan man söka information? Om du vill använda den här informationen i en artikel eller en presentation, vad ska du tänka på då?

NÄR NI SETT PROGRAMMEN

SVENSKA/ENGELSKA

Kreativt skrivande

Skriv en novell på temat UFO, chemtrails eller illuminati på svenska eller engelska. Välj skräcknovell, deckarnovell eller kriminalnovell. Läs varandras noveller och ge respons på tre saker i texten som var bra och 3 saker i texten som behöver utvecklas. Använd responsen, skriv en andra version av novellen och lämna in.

Läsning, källkritik och muntlig färdighet

Enas om en fråga ni vill ha svar på, antingen i helklass eller i mindre grupper. Träna strategier för läsning, informationssökning och jämför information från olika källor. Sammanställ informationen och presentera för en grupp. Diskutera presentationerna utifrån frågorna:

- Vilken information har vi hittat?
- Vad har vi lärt om...?
- Vilka olika varianter av... har vi hittat fakta om?
- Vilken information saknas för att vi ska kunna få svar på våra frågor?
- Vilka av Internetkällorna verkar mest tillförlitliga och varför?

Debatt

Jobba i grupper. Sök information om UFO, chemtrails eller Illuminati. Sortera upp informationen i två spalter: Sannolikt och osannolikt. Vilka argument stödjer den ena eller den andra ståndpunkten? Reflektera: Vilka argument håller? Varför? Varför inte? Grupperna debatterar mot varandra och turas om att ta en av ståndpunkterna.

Efter debatten reflektera kring:

- Hur valde vi att sortera vår information?
- Hur valde vi våra argument?
- Finns det skillnader i hur vi sorterade informationen?
- Är vi överens om vad som är sannolikt och osannolikt? Om inte, varför är det så?

Skriva artiklar

Titta tillsammans på olika exempel på artiklar.

Diskutera: Hur är språket? Korrekt, opersonligt eller färgat av avsändarens åsikter? Vilken typ av artikel är det? Vad är syftet med artikeln? Får vi svar på de sex journalistiska frågorna? Väcks nya frågor? Vilka i så fall? Leder artikeln vidare till annan läsning?

Gå igenom karaktärsdragen för en tidningsartikel:

- Olika typer av tidningsartiklar
- Syfte: Informera, påverka, underhålla, kommentera
- Struktur: Rubrik, ingress, brödtext
- Kortfattat, klart, konkret
- Språk: Korrekt, opersonligt
- Svarar på frågorna: Vem? Vad? När? Var? Hur? Varför?

Jobba med att skriva artiklar i fyra grupper där varje grupp har ett eget syfte med sin artikel: Informera, påverka, underhålla eller kommentera. Artiklarna ska handla om UFO, chemtrails eller Illuminati. Jämför sedan hur ni använt språket för att uppnå syftet. Hur lyckades ni? Läs och diskutera texterna tillsammans.

SAMHÄLLSKUNSKAP

Källkritik

Sök och sammanställ fakta om UFO, chemtrails eller Illuminati. Träna på att ange, citera och värdera källor.

Jämför era sammanställningar och diskutera:

- Hur tar man reda på vilka källor man kan lita på?
- Vilken myndighet kan vi ta kontakt med för att ställa fler frågor?
- Vilket lärosäte skulle kunna ge tillförlitliga svar?

Diskutera: Vad innebär det att vara en "skeptiker"?

Förslag på källor om skepticism:

<http://skeptikerpodden.se/tag/konspirationsteorier/>
<http://skeptikerskolan.se/>
http://sv.wikipedia.org/wiki/Vetenskaplig_skepticism

Diskutera: Hur påverkar konspirationsteorier samhället och den politiska debatten?

- På vilket sätt kan information användas i syfte att få makt?
- På vilket sätt kan konspirationsteorier påverka människor i en demokrati?
- Kan konspirationsteorier vara farliga för ett samhälle? Varför? Varför inte?
- Tror du att konspirationsteorier förekommer i alla samhällen?
- På vilket sätt kan man själv vara med och påverka informationsflödet?
- På vilket sätt påverkar informationsflödet människor?
- Vad beror det på att konspirationsteorier uppstår?
- Kan konspirationsteorier leda till grupperingar i samhället? Varför? Varför inte?

Skriv en debattartikel

Sök information om vilka konspirationsteorier som finns kring ämnena nedan och skriv en artikel där du diskuterar teorierna. Vad kan stämma och vad kan omöjligt stämma? Bygg dina argument på fakta och ange källan. Presentera din artikel för en grupp. Diskutera varandras artiklar utifrån frågorna:

- Vilken information har vi hittat?
- Vilka argument stödjer den ena eller den andra ståndpunkten?
- Håller argumenten? Varför? Varför inte?
- Vilken information saknas för att vi ska kunna få svar på våra frågor?
- Vilka av Internetkällorna verkar mest tillförlitliga och varför?
- Vilken myndighet kan vi ta kontakt med för att ställa fler frågor?
- Vilket lärosäte skulle kunna ge tillförlitliga svar?
- Vad är skillnaden mellan konspirationsteori och vetenskap?
- Hur avgör man om det man läser och hör är en konspirationsteori eller vetenskapligt underbyggd fakta?
- Hur tar man reda på vilka källor man kan lita på?

Fler konspirationsteorier:

9/11, Månlandningen- påhittat eller på riktigt?, Kennedy-mordet, Frimurare, New World Order, ZOG-terorin, Palmemordet, Lady Dianas död, Genmodifierad mat, HAARP- konspirationen. Kan du komma på fler konspirationsteorier?

HISTORIA

Diskutera

- Vad är skillnaden mellan konspirationsteori och vetenskap?
- Hur avgör man om det man läser och hör är en konspirationsteori eller vetenskapligt underbyggd fakta?
- Vilka konspirationsteorier har funnits i historien?
- Kan konspirationsteorier fungera som utgångspunkt för att beskriva historiska förlopp?
- Ser konspirationsteorier olika ut under olika epoker?
- Vilka konsekvenser kan människors tro på konspirationer få för ett samhälle?

Om konspirationsteorier ur ett historiskt perspektiv

Nedan följer några användbara källor för att ta reda på mer om konspirationsteorier:

<http://www.historia2.se/historia123/?p=987>
(Joakim Wendell).

<http://copyriot.se/2010/11/17/ar-det-brist-eller-overflod-som-far-konspirationsteorier-att-blomstra/>
(Rasmus Fleischer)

<http://varldenshistoria.se/kw/konspirationsteorier-0>
<http://varldenshistoria.se/kw/illuminati-3>

Träna på källanvändning och referensmetoder

Sök och sammanställ fakta om t ex svininfluensan och riskerna med vaccinet. (Se förslag på andra ämnen nedan).

Försök att hitta både äldre och nyare information. Frågor att ställa sig innan ni börjar söka information:

- Hur ska jag söka?
- Vilka sökord är bäst?
- Hur värderar man källors tillförlitlighet?
- Vilket är det smartaste sättet att komma ihåg vilka källor jag använt mig av så att jag kan referera till dem senare?

Jämför era sammanställningar och diskutera:

- Hur tar man reda på vilka källor man kan lita på?
- Vilken information är nyast respektive äldst?
- Har informationen förändrats över tid? Vilka kan orsakerna vara?
- Vilket lärosäte skulle kunna ge tillförlitliga svar idag?
- Vilka myndigheter eller lärosäten stod bakom den äldre informationen?
- Vilken myndighet kan vi ta kontakt med för att ställa fler frågor?

Uppsats

Exempel på rubrik:

"På vilket sätt har informationen om riskerna med svininfluensan förändrats de senaste fem åren?"

Frågor att ställa sig innan man börjar skriva:

- Hur anger man källan?
- Hur citerar man olika typer av källor?

Skolverkets hemsida ger information om källangivelse:
<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/kallkritik/fakta/angekal-lor-1.155296>

Fakta genom tiderna- fler ämnen att utforska

Jorden är platt!, Kärnkraft- okej eller inte?, Finns ADHD i alla länder?, Åtta skivor bröd om dagen!, Coca-Cola frä-ter sönder tänderna!, Rött kött - Nyttigt eller onyttigt?, Mobilstrålning-Ingen fara!

NATURKUNSKAP - CHEMTRAILS

Diskutera

- Hur vet man att forskning är objektiv och politiskt oberoende?
- Vad är skillnaden mellan contrails och chemtrails?
- Vilka olika förklaringar till vad chemtrails är tar man upp i programmet?
- Vilka möjliga syften med chemtrails är det som tas upp i programmet?
- Vad är geoengineering?
- Vem/vilka är det man tror sprejar oss med chemtrails?
- Vad är GMO och hur fungerar det?

Värdera informationen: Är personerna som intervjuas i programmet pålitliga källor? Varför? Varför inte?

Vilka teorier har de olika personerna i programmet om förekomsten av chemtrails? Vilka bevis för de fram som styrker deras olika ståndpunkter?

Max Bliss

Dave Thomas

Ilona Riippinen

Clifford Carnicom

Piers Forster

David Icke

Förbered en presentation: Hur gick det sen?

På vilket sätt har kostråd förändrats genom tiderna? Vad stämmer och vad stämmer inte?

Ta reda på vad det finns för forskning bakom de olika dieterna: LCHF, Fit for Life, Atkins, VLCD, GI, ISO-dieten, Stenålderskost, 5:2- dieten. Sammanställ och presentera.

Frågor att utgå ifrån:

- Varifrån kommer informationen?
- Vem står bakom den forskning som presenteras?
- Vilken kritik har förts fram?
- Har informationen förändrats över tid och i så fall på vilket sätt?

Fler ämnen att utforska:

Skogsdöden, penicillin, influensavaccin, psykofarmaka, neurosedyn

Ta reda på mer ...

Jobba i grupper och ta reda på information om något av ämnena nedan. Ta reda på om det finns motstridig information om ämnet. Använd så många olika källor som möjligt och jämför informationen i de olika källorna. Vad verkar stämma?

- Vädermanipulation
- GMO
- Chemtrails / Contrails

GY II – ÄMNESPLANER ENGELSKA, SVENSKA, HISTORIA, SAMHÄLLSKUNSKAP, NATURKUNSKAP

Innehållet i handledningen och arbetsbladen kan kopplas till följande centrala innehåll i respektive ämne.

ENGELSKA 5, 100 POÄNG

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella områden; händelser och händelseförlopp; tankar, åsikter, idéer, erfarenheter och känslor; relationer och etiska frågor.
- Levnadsvillkor, attityder, värderingar och traditioner samt sociala, politiska och kulturella förhållanden i olika sammanhang och delar av världen där engelska används. Engelska språkets utbredning och ställning i världen.

Reception

- Talat språk, även med viss social och dialektal färgning, och texter som är instruerande, berättande, sammanfattande, förklarande, diskuterande, rapportering och argumenterande, även via film och andra medier.
- Sammanhängande talat språk och samtal av olika slag, till exempel intervjuer.
- Texter av olika slag och med olika syften, till exempel manualer, populärvetenskapliga texter och reportage.
- Strategier för att lyssna och läsa på olika sätt och med olika syften.
- Olika sätt att söka, välja och kritiskt granska texter och talat språk.
- Hur ord och fraser i muntliga och skriftliga framställningar skapar struktur och sammanhang genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna instruerar, berättar, sammanfattar, förklarar, kommenterar, värderar, motiverar sina åsikter, diskuterar och argumenterar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i diskussioner med anknytning till samhälls- och arbetslivet.

- Bearbetning av egna och andras muntliga och skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra och precisera samt för att skapa struktur och anpassa till syftet och situationen. I detta ingår användning av ord och fraser som tydliggör orsakssammanhang och tidsaspekter.

SVENSKA 1, 100 POÄNG

- Muntlig framställning med fokus på mottagaranpassning. Faktorer som gör en muntlig presentation intressant och övertygande. Användning av presentationstekniska hjälpmedel som stöd för muntlig framställning. Olika sätt att lyssna och ge respons som är anpassad till kommunikationssituationen.
- Skriftlig framställning av texter för kommunikation, lärande och reflektion. Språkriktighet, dvs. vilka språkliga egenskaper och textegenskaper i övrigt som en text bör ha för att fungera väl i sitt sammanhang.
- Argumentationsteknik och skriftlig framställning av argumenterande text.
- Grunderna i den retoriska arbetsprocessen.
- Bearbetning, sammanfattning och kritisk granskning av text. Citat- och referatteknik. Grundläggande källkritik.
- Dialekter och språklig variation i talat och skrivet språk som hänger samman med till exempel ålder, kön och social bakgrund. Skillnader mellan formellt och informellt språkbruk samt attityder till olika former av språklig variation.

SVENSKA 2, 100 POÄNG

- Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag i och inför grupp. Användning av presentationstekniska hjälpmedel som stöd i muntlig framställning.
- Uppbyggnad, språk och stil i olika typer av texter samt referat och kritisk granskning av texter. Skriftlig framställning av utredande och argumenterande texter. Normer och stildrag som hör till dessa texttyper.

HISTORIA IA1, 50 POÄNG

- Tolkning och användning av olika slags källmaterial.
- Hur individer och grupper använt historia i samband med aktuella konflikter och samarbetssträvanden.

HISTORIA IA2, 50 POÄNG

- Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder.
- Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik. Betydelsen av historia i formandet av identiteter, till exempel olika föreställningar om gemensamma kulturarv.

SAMHÄLLSKUNSKAP IA1, 50 P

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna. Maktfördelning och påverkansmöjligheter i olika system och på olika nivåer utifrån olika demokratimodeller och den digitala teknikens möjligheter. Mediers innehåll och nyhetsvärdering i samband med frågor om demokrati och politik.
- Metoder för att kritiskt bearbeta information, till exempel källkritik.
- Presentation i olika former och med olika tekniker med betoning på det skriftliga och muntliga, till exempel debatter och debattartiklar.

SAMHÄLLSKUNSKAP IA2, 50 P

- Massmediers och informationsteknikens roll i samhället. Deras möjligheter att påverka människor och samhällsutvecklingen samt de möjligheter de ger människor att påverka.
- Samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i samband med undersökningar av samhällsfrågor och samhällsförhållanden. Exempel på metoder för att samla in information är intervju, enkät och observation. Exempel på metoder för att bearbeta information är statistiska metoder, samhällsvetenskaplig textanalys, argumentationsanalys och källkritik.
- Presentation i olika former och med olika tekniker med betoning på det skriftliga och muntliga, till exempel debatter, debattartiklar och rapporter.

NATURKUNSKAP IA1, 50 POÄNG

- Frågor om hållbar utveckling: energi, klimat och ekosystempåverkan. Ekosystemtjänster, resursutnyttjande och ekosystemens bärkraft.
- Naturvetenskapligt förhållningssätt, hur man ställer frågor som går att undersöka naturvetenskapligt och hur man går till väga för att ställa företeelser i omvärlden under prövning.
- Hur naturvetenskap kan granskas kritiskt samt hur ett naturvetenskapligt förhållningssätt kan användas för att kritiskt pröva ovetenskapligt grundade påståenden.

NATURKUNSKAP IA2, 50 POÄNG

- Naturvetenskapligt förhållningssätt, hur man ställer frågor som går att undersöka naturvetenskapligt och hur man går till väga för att ställa företeelser i omvärlden under prövning.
- Hur naturvetenskap kan granskas kritiskt samt hur ett naturvetenskapligt förhållningssätt kan användas för att kritiskt pröva ovetenskapligt grundade påståenden.

LGR11 – KURSPLANER ENGELSKA, SVENSKA OCH SAMHÄLLSKUNSKAP ÅK 7-9

Innehållet i handledningen och arbetsbladen kan kopplas till följande centrala innehåll i respektive ämne.

ENGELSKA

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och för eleverna välbekanta ämnesområden.
- Intressen, vardagliga situationer, aktiviteter, händelseförlopp samt relationer och etiska frågor.
- Åsikter, erfarenheter, känslor och framtidsplaner.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Talad engelska och texter från olika medier.
- Talad engelska med viss regional och social färgning.
- Muntliga och skriftliga instruktioner och beskrivningar.
- Olika former av samtal, dialoger, intervjuer och muntliga framställningar.
- Muntlig och skriftlig information samt diskussioner och argumentation med olika syften, till exempel nyheter, reportage och tidningsartiklar.
- Strategier för att uppfatta detaljer och sammanhang i talat språk och texter, till exempel att anpassa lyssnande och läsning efter framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera texter och talat språk på engelska från Internet och andra medier.
- Hur texter och talat språk kan varieras för olika syften och sammanhang.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Olika sätt att bearbeta egna framställningar för att variera, tydliggöra, precisera och anpassa dem efter deras syften.
- Muntliga och skriftliga berättelser, beskrivningar och instruktioner.
- Samtal och diskussioner samt argumentation.
- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd när språket inte räcker till, till exempel omformuleringar, frågor och förklaringar.
- Språkliga strategier för att bidra till och aktivt medverka i samtal genom att ta initiativ till interaktion, ge bekräftelse, ställa följdfrågor, ta initiativ till nya frågeställningar och ämnesområden samt för att avsluta samtalet.
- Språkliga företeelser för att förtydliga, variera och berika kommunikationen som uttal, intonation och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad.

SVENSKA

Läsa och skriva

- Läs strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Redigering och disposition av texter med hjälp av dator. Olika funktioner för språkbehandling i digitala medier.
- Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.
- Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.

Berättande texter och sakprosatexter

- Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.
- Kombinationer av olika texttyper till nya texter, till exempel informerande texter med inslag av argumentation.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Nya ord i språket, till exempel lånord.
- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.
- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.

Informationssökning och källkritik

- Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
- Hur man citerar och gör källhänvisningar.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

SAMHÄLLSKUNSKAP

Information och kommunikation

- Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.
- Olika slags medier, deras uppbyggnad och innehåll, till exempel en dagstidnings olika delar. Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs, till exempel utifrån kön och etnicitet.
- Möjligheter och risker förknippade med internet och kommunikation via elektroniska medier.

UR tar inte ansvar för innehåll på webbplatser utanför ur.se. Länkarna som finns i lärarhandledningen är ett axplock och tänkta att användas som startpunkt till vidare sökning. Var god anta ett källkritiskt förhållningssätt när du använder dig av länkarna. Det kan vara bra att kontrollera så att länkarna ligger kvar innan de ges ut till eleverna.

LÄNKAR PÅ ENGELSKA

Om att vara skeptisk

<http://www.youtube.com/watch?v=eUB4j0n2UDU>
http://www.youtube.com/watch?v=8T_jwq9ph8k

Chemtrails

http://www.faa.gov/regulations_policies/policy_guidance/envir_policy/media/contrails.pdf
<http://science.howstuffworks.com/transport/flight/modern/what-are-chemtrails.htm>
<http://science.howstuffworks.com/transport/flight/modern/what-are-chemtrails.htm>
http://www.naturalnews.com/037451_chemtrails_conspiracy_theory_geoengineering.html
<http://www.discovery.ca/article.aspx?aid=13516>
<http://sleet.aos.wisc.edu/~gpetty/wp/?p=989>
<http://www.whyntheworldaretheyspraying.com/>
<http://www.ktvz.com/news/chemtrails-real-conspiracy-or-wild-theory/19900358>
<http://www.chronicle.su/news/snowden-uncovers-shocking-truth-behind-chemtrails>
<http://thegreaterpicture.com/index.html>

UFO

<http://ufodigest.com/article/ufos-perspective-0309>
<http://www.crystalinks.com/ufohistory.html>
<http://www.ufoevidence.org/>

Illuminati

<http://www.skeptdic.com/illuminati.html>
<http://www.wisdom-square.com/top-10-things-you-shouldnt-know-about-the-illuminati.html>
<http://www.sheknows.com/entertainment/articles/1027823/16-celebs-supposedly-in-the-illuminati>

LÄNKAR PÅ SVENSKA

Vad är skillnaden mellan vetenskap och pseudovetenskap?

Exempel på länkar där man kan hitta förklaringar till skillnaden mellan vetenskap och pseudovetenskap.
<http://www.vof.se/folkvett/ar-1995/nr-3-4/vad-ar-pseudovetenskap/>
<http://www.vof.se/folkvett/ar-2008/nr-4/vetenskap-och-pseudovetenskap-exemplet-stockholmsinitiativet/>
<http://www.math.chalmers.se/~olleh/Stockholmsinitiativet.pdf>
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Pseudovetenskap>

CHEMTRAILS

<http://chemtrailsisverige.wordpress.com/about/>
<http://www.smhi.se/kunskapsbanken/inga-vetenskapliga-belagg-for-chemtrails-1.32335>
<http://www.lfv.se/Global/miljo/Kontrails%20och%20chemtrails.pdf>
<http://kontakt.naturskyddsforeningen.se/org/naturskyddsforeningen/d/har-ni-koll-pa-chemtrails/>
<http://thegreaterpicture.com/sv/chemtrails.html>

MOLNFORMATIONER

Skulle chemtrails kunna vara moln i ovanliga formationer? Utforska länkarna nedan för att lära mer om olika typer av moln.

<http://www.sydsvenskan.se/vader/bildextra-markliga-molninformationer/>
<http://faktabanken.nu/regnmoln.htm>

GMO

<http://www.gmo-guiden.se/>
<http://www.regeringen.se/sb/d/6421/a/149279>
<http://www.gmofrizon.se/vad-ar-gmo.php>
<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhället/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Naturvard/Genetiskt-modifierade-organismer/GMO--vem-gor-vad/>

UFO

<http://www.ufo.se/>
<http://www.ufo.se/fakta/rapporter/bilder/>

ILLUMINATI

<http://nojesguiden.se/artiklar/nyborjarens-guide-till-illuminati>
<http://albertveli.wordpress.com/2011/02/26/historien-bakom-illuminati/>